ΞΕΝΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ ΑΝΤΡΕ ΝΤΥΒΟΥΑ

Η ΕΛΣΑ

ΑΤΩ από τά κίτρινα φύλλα τῶν δένδρων τῆς Σαμπλίτσας, πού σχηματίζανε μιά φυσικὴ βεράντα, καθότανε καὶ χρυσοκεντούσε ἡ Ἔλσα. Τὰ μαῦρα της μαλλιά, που ἤτανε σὰν τὸ μετάξι, πέφτανε κάτω καὶ ἀνακατευόντουσαν μὲ τὰ πολύχρωμα τὰ νήματα τοῦ κεντήματος, πού φαινόντουσαν σὰν ἀκτῖνες τοῦ ἥλιου πού ἔπαιζαν.

Ἄξαφνα ἐφάνηκε ὁ Ἰτέρ, κουκουλωμένος κάτω ἀπὸ ἕνα μεγάλο καὶ πολύπτυχο ταξειδιωτικὸ μανδύα. Ἡ Ἔλσα τὸν κύτταξε μὲ ἔκπληξι.

— Γιατὶ ἔτσι, φίλε μου ; Θὰ ἔλεγε κανεὶς πὼς εἶσαι γιὰ ταξεῖδι ;

— Σήμερα τὸ πρωΐ, εἶπε μ' ἕνα βαθὺ στεναγμὸ ὁ Ἰτέρ, ἦρθε ἀποσταλμένος ἀπὸ τοὺς ἀρχηγοὺς καὶ μ' εἰδοποίησε νὰ πάω νὰ τοὺς βρῶ τὸ ταχύτερο. Καμμιὰ νέα ἐκστρατεία ἑτοιμάζουν φαίνεται.

— Καὶ θὰ φύγῃς ἔτσι, χωρὶς νὰ σὲ ἰδῇ ὁ Μαρέθας ; Θὰ λυπηθῇ πολύ. Ἄφησε πού θὰ στενοχωρηθοῦμε ὅλοι γιατὶ χάνουμε ἕνα σύντροφο πολύτιμο !...

— Εὐχαριστῶ, Ἔλσα μου, πολύ, ἀλλὰ πρέπει νὰ φύγω, πρέπει... πρέπει...

— Γιατὶ τὸ λὲς αὐτό Ἰτέρ ; Γιατί, στενοχωριέσαι σιμά μου ;

— Γιατὶ εἶσαι πολὺ ὄμορφη Ἔλσα.

Ἡ Ἔλσα ἔκανε ἕνα ξαφνικὸ κίνημα. Τὰ χρυσᾶ φλουράκια πού κρεμόντουσαν στὰ μαλαματένια βραχιόλια της, κουδούνισαν γλυκά.

Ὁ νέος ὅμως ἐξακολούθησε :

— Παρὰ τὴ φιλία πού αἰσθάνομαι γιὰ τὸν Μαρέθα, καὶ παρὰ τὸν σεβασμὸ που ἔχω καὶ πού πρέπει νὰ ἔχῃ κάθε ἕνας γιὰ κεῖνον δπου τὸν φιλοξενεῖ, δὲν βαστιέμαι, δὲν μπορῶ πειὰ νὰ τοῦ τὸ κρύψω, ὅτι ἡ ἀγάπη μου γιὰ σένα, πλημμύρησε τὴν ψυχή μου, τὴν καρδιά μου καὶ τὸ πνεῦμα μου. Δεν ξέρω πειὰ τί κάνω ! Τὸν ἑαυτό μου δὲν τὸν ὁρίζω καὶ δὲν μπορῶ νὰ κρύψω ἄλλο, ὅσο καὶ ἂν προσαθῶ, τὴν ἀγάπη μου ! Ἔλσα, σὲ ἀγαπῶ τόσο πολύ, τόσο πολύ, πού καὶ ἔγκλημα γιὰ σένα μπορῶ νὰ κάμω, καὶ τὴ ζωή μου, νὰ τὴ θυσιάσω γιὰ χατῆρι σου ! Νὰ γιατὶ φεύγω Ἔλσα !... Γιατὶ δὲν μπορῶ νὰ τυραννήσω πειὰ τὸν ἑαυτό μου. Φεύγω γιὰ νὰ μὴ σὲ ἰδοῦνε πειὰ τὰ μάτια μου... Θ' ἀφίσω τὸν ἑαυτό μου νὰ πεθάνῃ, σὲ μιὰ σκοτεινὴ γωνιά, συλλογιζόμενος ἐσένα, ἐσένα μόνον Ἔλσα μου !...

Ἐκείνη ὕψωσε ἀπάνω του τὰ μεγάλα μαῦρα μάτια της.

— Ἀλήθεια Ἰτέρ, πρέπει νὰ φύγῃς, τοῦ εἶπε. Εἶνε φοβερὸ καὶ νὰ τὸ συλλογιστῇ κανεὶς ὅτι ἡ φιλία, ἡ ἀγαθὴ καὶ τιμία, μπορεῖ νὰ γίνῃ πάθος ἔνοχο !

— Φεύγω χωρὶς ἐλπίδα ! Φεύγω χωρὶς νὰ βλέπω τὴ λύπη στὰ μάτια σου, εἶπε ὁ Ἰτέρ.

— Ἀλλοίμονο ἂν σοῦ δώσω τὴν ἐλπίδα ! Τότε θὰ εἶμαι ἔνοχος. Καὶ τότε τί θὰ μείνῃ γιὰ τὸν σύζυγό μου, τοῦ ἀποκρίθηκε ἐκείνη.

— Ἔλσα, τῆς φώναξεν ὁ νέος, πέφτοντας στὰ πόδια της, στὸν τόνο τῆς φωνῆς σου μαντεύω ὅτι σὺ δὲν θέλεις νὰ μοῦ πῆς !... Ὁ ἔρωτας εἶνε νόμος τῆς καρδιᾶς... Τὸν δίνουν οἱ Θεοὶ στοὺς ἀνθρώπους. Κι' ἂν καὶ σὺ μὲ ἀγαπᾶς ἔλα νὰ φύγουμε μαζύ. Θὰ πᾶμε σ' ἕνα μέρος μακρυνὸ καὶ ἄγνωστο. Καὶ θὰ ζήσουμε ἐκεῖ μόνο γιὰ τὸν ἑαυτό μας !

Ἡ ὄμορφη γυναῖκα πετάχθηκε πρὸς τὰ πίσω ἔντρομη.

— Ἰτέρ, τοῦ φώναξε, κάνεις μεγάλο λάθος ! Δὲν σ' ἀγαπῶ κι' οὔτε θέλω νὰ σ' ἀγαπήσω. Ὁ Μαρέθας εἶνε τίμιος καὶ καλὸς σύζυγος γιὰ μένα. Γιατὶ νὰ προδώσουμε τὴν ἐμπιστοσύνη του !... Ἡ τύψις τοῦ συνειδότος θὰ φαρμάκωνε κάθε μέρα τὴν ἔνοχη ζωή μας καὶ στὸ τέλος θὰ μᾶς χώριζε. Καὶ τότε καταραμένοι, θὰ τρέχαμε στοὺς δρόμους μονυχοὶ καὶ θὰ κλαίγαμε γιὰ τὸ ἁμάρτημά μας.

— Κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ διαβάσῃ τὰ βιβλία τοῦ μέλλοντος. Ἂς ἀκούσουμε τί λένε ἡ καρδιές μας καὶ ἡ εἱμαρμένη μιὰ ἡμέρα θὰ κάμῃ γιὰ μᾶς, ὅ,τι ἔχει γραμμένα γιὰ νὰ γίνουν !...

— Σὲ παρακαλῶ Ἰτέρ, μὴ μὲ κάνῃς δυστυχῆ !... τοῦ εἶπεν ἡ νεαρὴ γυναῖκα ἐνῶ ἀνατριχίλλες ἀγωνίας περνούσανε τὸ σῶμα της. Φύγε... φύγε καὶ ἄφησὲ με στὴν τιμή καὶ στὸ καθῆκον μου !

— Ἔλσα, ἔλα, δὲν ἔχουμε καιρό. Ἀπὸ στιγμὴ σὲ στιγμή, μπορεῖ νὰ ρθῇ ὁ ἄντρας σου.

— Ὄχι ! ὄχι ! Πᾶρε τὰ ὅπλα σου καὶ φύγε ! Τὰ λάθωσα, τότε πού ἦρθες γιὰ νὰ μὴ σκουριάσουν. Ὅπως τὸ λάδι, τὰ φυλάει ἀπὸ τὴ σκουριά, ἔτσι καὶ ἡ ψυχή μου φυλάγεται ἀγνή, μακρυὰ ἀπ' τὴν ἁμαρτία. Λύσε τὸ ἄλογό σου, πού χρεμετίζει ἀπ' ὀξῦ, περήφανα. Θέλω, ὅπως αὐτὸ κ' ἐγὼ νὰ κρατήσω τὸ κεφάλι μου, περήφανο, ψηλά !... Ἔλα νὰ σὲ συνοδέψω, ὡς ἐκεῖ κάτω, πού γαλανὸ περνάει τὸ ποτάμι, καὶ εἶνε γεμᾶτες ἀπὸ μενεξελιὰ ἡ ὄχθες του ζουμπούλια, καὶ κυανᾶ νερόκρινα. Θὰ μείνω ἐκεῖ, κυττάζοντας τὸν δρόμο σου, ὡς νὰ ρθῇ ἡ νύχτα, καὶ μὲ τὰ μάτια θολὰ ἀπὸ τὰ δάκρυα, θὰ φαντάζομαι

Ὁ Μαρέθας τοιμάζοταν νὰ τραβήξῃ κάποιο ἄνθος...

ὅτι σὲ βλέπω, ἐνῶ σὺ ἀπὸ ὧρα θὰ ἔχῃς ἐξαφανισθῆ μέσα στοῦ σουρουπώματος τὶς ἄχνες !...

***

Ἕνας δυνατὸς ἀέρας εἶχε τσακίσει τὰ δένδρα τῆς Σαμπλίτσας κ' εἶχε στρώσει κάτω τὰ χρυσοκίτρινα φύλλα τῶν δένδρων, πού ἔμοιαζαν σὰν φτερὰ ἀπὸ πεταλοῦδες ἀναρίθμητες.

Μέσα στὴ θεομηνία αὐτὴ ὁ Μαρέθας, πού γύριζε ἀπὸ τὸ κυνῆγι, δίστασε νὰ περάσῃ ἀπὸ τὸ χρυσὸ αὐτὸ στρωσίδι τῶν φύλλων καὶ τῶν λουλουδιῶν πού ἔρριξεν ὁ ἄνεμος. Ἔπειτα ὅμως πῆρε μιὰ ἀπόφασι, πάτησε ἀπάνω τους καὶ μπῆκε μέσα στὸ σπίτι του. Πέταξε σὲ μιὰ ἄκρη τὸ κοντάρι του καὶ γύρισε νὰ ἰδῇ ποῦ εἶνε ἡ γυναῖκα του. Μὰ δὲν ἄκουσε, σὰν ἄλλοτε, τὴ γλυκειὰ φωνή της, νὰ τὸν καλωσωρίζῃ.

Κύτταξε, τότε, τριγύρω του. Στὸ τζάκι, κούτσουρα ἀπὸ ἐλῆες ἔκαιγαν ἥσυχα. Ἀπάνω ὅμως στὴν πυροστιά, ἡ χύτρα δὲν ἔβραζε τὸ φαγητὸ τοῦ δείπνου. Ἀνήσυχος, στάθηκε καὶ ἀφουγκράσθηκε.

Βαθειὰ σιγὴ ἁπλώνοταν μέσ' στὸ σπίτι, πού ἀντηχοῦσε ἄλλοτε ἀπὸ τὰ γέλια καὶ τὰ τραγούδια τῆς γυναίκας του. Μὲ φωνὴ γεμάτη ἀγωνία, φώναξε τότε ὁ Μαρέθας :

— Ἔλσα ;... Ἔλσα ;

Ἔπειτα κάλεσε τὸ φίλο του :

— Ἰτέρ !... Ἰτέρ !...

Καὶ πάλι ἡ ἴδια σιωπή.

Τοραγμένος ὁ Μαρέθας ἔτρεξε στὸν σταῦλο. Τὸ ἄλογο τοῦ Ἰτέρ, δὲν ἤτανε ἐκεῖ ! Γιὰ μιὰ στιγμή, ἔμεινε σὰν ξερός. Μιὰ φοβερὴ ἰδέα γεννήθηκε μέσα στὸ μυαλό του πού τρόμαζε νὰ τὴν πιστέψῃ !

— Ἄ, μπᾶ ! Δὲν μπορεῖ νὰ εἶνε ἔτσι... Δὲν εἶνε δυνατὸν ἡ ἀγαπημένη μου ἡ Ἔλσα, νἄφυγε καὶ νὰ μὲ ἄφησε, ψιθύρισε.

Καὶ ὅμως τί ἔγινεν ὁ φίλος του ! Πῶς ἔφυγε χωρὶς νὰ τὸν ἀποχαιρετίσῃ ! Ἡ φυγὴ του αὐτὴ ἡ ἀνεξήγητη, δὲν ἤταν σὰν τὴ φυγὴ ἑνὸς κλέφτη, πού κλέβει ὅ,τι πολυτιμότερο βρῆ μέσα σ' ἕνα σπίτι ;... Νὰ τοῦ πῆρε τὴ γυναίκα του, τὴν ἀγάπη του καὶ τὴν παρηγορειά του !...

Ὁ Μαρέθας ἔτρεξε κάτω στὸ ποτάμι, ὅπου ἤταν τὸ καλύβι τοῦ γέρου βσρκάρη, πού περνοῦσε τὸν κόσμο ἀπὸ τὴ μιὰ ὄχθη στὴν ἄλλη.

— Εἶδες τὴν Ἔλσα ; τὸν ρώτησε.

— Ναί, τρὶν ἀρχίσει ὁ ἀνεμοστρόβιλλος τὴν εἶδα νὰ περνάῃ μὲ τὸν φίλο σου Ἰτέρ. Ἐκεῖνος κρατοῦσε τὸ ἄλογό του ἀπὸ τὸ χαλινάρι καὶ περιπατοῦσαν κουβεντιάζοντας.

Ἀλλὰ γιὰ νὰ μὴν ὀκούσῃ ὁ Μαρέθας περισσότερα, ἄρχισε νὰ τρέχῃ σὰν τρελλός.

Ἄ ! τὸν ἄθλιο τὸν φίλο του, ἔτσι τὸν πλήρωσε γιὰ τὴν ἀγάπη καὶ τὴν φιλοξενία του !

Ἄ ! τὴ ἀχάριστη γυναῖκα, τόσο γρήγορα λησμόνησε τὶς θυσίες του καὶ τὴν ἀγάπη του !

Καὶ ἔπεσε στὴ σκάλα τοῦ σπιτιοῦ του σὰν ξερός.

Δὲν ἔμεινε ὅμως ὧρα ἀρκετὴ ἐκεῖ. Ξαφνικὰ σηκώθηκε, γεμᾶτος δύναμη καὶ ὀργή, σὰν ἕνας ἄλλος ἄνθρωπος.

— Ἄτιμε φίλε, φώναξε, ὁ Θεὸς νὰ σὲ τιμωρήσῃ καὶ σὺ γυναῖκα ἄπιστη, καταραμένη νἄσαι !...

Ἔπειτα κυττάζοντας ψηλὰ στὸν οὐρανό, εἶπε τὰ λόγια αὐτά :

— Θεὲ μου, ἂν ξαναμπάσω στὸ σπίτι μου, κανένα φεῖδι, ἀπὸ αὐτὰ πού λέγουνται γυναῖκες, νὰ μὲ τιμωρήσῃς βαρειά !...

***

Ἀπὸ ἐκείνη τὴν ἡμέρα ὁ Μαρέθας, μὴ πιστεύοντας πειὰ στὴν φιλία καὶ φοβούμενος τὸν ἔρωτα, ζοῦσε μοναχὸς του καὶ ὑπόφερε σιωπηλά.

Ἔπρυβε ὅμως τὸν πόνο του ἀπὸ ντροπή, γιὰ νὰ μὴ φανῆ ἀδύνατος στὸν κόσμο καὶ σ' ὅσους θέλαν νὰ τὸν παρηγορήσουνε γιὰ τὸ δυστύχημά του, τοὺς ἔλεγε τὸ σοφὸ ἀξίωμα :

«Ὅταν φεύγῃς γιὰ ταξεῖδι, πρόσμενε νὰ βρῆς, σὰν θὰ γυρίσῃς, τὰ ἀγαθὰ σου ἁρπαγμένα, τὸ σπίτι σου ἀποτεφρωμένο, καὶ τὴ γυναίκα σου ἄπιστη ! Κι' ἂν ἀπὸ τὶς τρεῖς τοῦτες συμφορές, σὲ βρῆ μόνον μιά, σκῦψε τὸ κεφάλι σου καὶ εὐχαρίστησε τὸν Θεό, γιατὶ σὲ γλύτωσε ἀπὸ τὶς δύο ἄλλες».

Μ' ὅλες ὅμως τὶς κατάρες πού ἔδινε χρυφὰ στὴν Ἔλσα, μ' ὅλη τὴν κρυφὴ χαρὰ πού αἰσθανότανε μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι ὁ Ἰτέρ ἤταν ἀπότομος καὶ ὀξύθυμος καὶ θὰ τὴν κακομεταχειριζόταν, τὸν πονοῦσε πάντα ἡ καρδιά του γι' αὐτή, καὶ ἔβλεπε πάντα μπροστά του σὰν φαντάσματα τὰ μαῦρα της τὰ μάτια, τὰ μαλλιά της πού ἤσαν σὰν νύχτα τοῦ καλοκαιριοῦ, τὸ γέλιο της καὶ τὸ λογερὸ κορμί της.

Σὰν μιὰ πληγή, ὁ ἔρωτας, ἔτρωγε τὴν καρδιά του, χωρὶς νὰ μπορῇ νὰ γλυτώσῃ ἀπὸ τὸ μαρτύριο αὐτό, οὔτε ὅταν ἐδούλευε, οὔτε σὰν ἀναπαυόταν. Πάντα τὴν ἔβλεπε μπροστὰ του γλυκειά, γελαστή, πεντάμορφη !...

Ἕνα πρωΐ οἱ γείτονες τοῦ Μαρέθα, ἔτρεξαν στὸ σπίτι του καὶ τὸν ξύπνησαν. Ἄδειαζαν τὸ ἰχθυοτροφεῖο καὶ τὸν καλοῦσαν, ἂν ἤθελε, νὰ βοηθήσῃ καὶ αὐτὸς καὶ νὰ πάρῃ τὸ μερίδιό του σὲ ψάρια. Ὁ Μαρέθας δέχτηκε.

Σὰν σήκωσαν τοὺς ὑδροφράχτες, μὲ μεγάλο

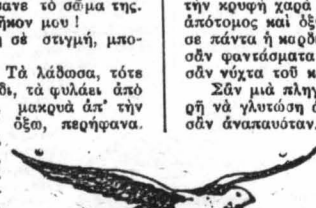

ΛΩΠΟΔΥΤΙΚΑ ΚΟΛΠΑ

Ο ΚΛΕΦΤΗΣ ΚΙ' Ο ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑΡΧΗΣ

Κάποιος κλέφτης, ἐξαιρετικὰ ἐφευρετικός, ἀπεφάσισε μιὰ φορὰ νὰ κλέψη τὴν κάσσα ἑνός ἐμπόρου ἑτοίμων ἐνδυμάτων. Γιὰ νὰ ἐπιτύχη τὸν σκοπὸ του μπῆκε στὸ μαγαζὶ του κατὰ τὶς πρῶτες μεταμεσημβρινὲς ὧρες. Οἱ ὑπάλληλοι δὲν εἶχαν φτάσει ἀκόμη καὶ ὁ καταστηματάρχης καθόταν μισοκοιμισμένος πίσω ἀπὸ τὸν πάγκο του καὶ τοὺς περίμενε.

— Θὰ ἤθελα, εἶπε ὁ κλέφτης, μόλις μπῆκε μέσα, ἕνα ταξειδιωτικὸ παλτὸ γιὰ μιὰ κυρία ψηλὴ καὶ παχειά. Τῆς ἀρέσουν πολὺ τὰ χτυπητὰ χρώματα καὶ γι' αὐτὸ θὰ σᾶς παρακαλοῦσα νὰ μοῦ βρῆτε κανένα παλτὸ πράσινο, κόκκινο κίτρινο, ἔστω κι' ἂν φαίνεται λίγο παρδαλό.

Ὁ καταστηματάρχης ἐνθουσιασμένος γιὰ τὸν πελάτη ποὺ τοῦ παρουσιαζόταν, κατέβασε ὅλα τὰ παλτὰ ποὺ εἶχε. Ὁ κλέφτης διάλεξε τότε ἕνα ποὺ τόσο τὸ χρῶμα του, ὅσο καὶ τὸ σχῆμα του ἦταν γελοῖο καὶ εἶπε στὸν καταστηματάρχη :

— Αὐτὸ εἶνε τὸ πιὸ κατάλληλο. Μόνον θὰ ἤθελα νὰ τὸ δοκιμάση κανεὶς γιὰ νὰ ἰδῶ τί ἐντύπωσι θὰ κάνη φορεμένο.

— Δυστυχῶς αἱ πωλήτριαι δὲν εἶνε ἐδῶ, τοῦ ἀπάντησε ὁ καταστηματάρχης. Ἂν περιμένετε ὅμως λίγα λεπτὰ θὰ ἔρθουν.

— Δυστυχῶς βιάζομαι πολὺ καὶ δὲν μπορῶ νὰ περιμένω, ἀλλὰ ἂν εἴχατε τὴν καλωσύνη νὰ τὸ δοκιμάσετε ἐσεῖς μιὰ στιγμή, θὰ μὲ ὑποχρεώνατε.

— Ἄ, ὅσο γι' αὐτό, εὐχαρίστως.

Καὶ ὁ καλοκάγαθος ἔμπορος φόρεσε τὸ παλτό, τὸ κούμπωσε καὶ ἄρχισε νὰ παίρνη πόζες μπροστὰ στὸν κλέφτη, ὁ ὁποῖος προσποιεῖτο τὸν ἐνθουσιασμένο.

— Θαυμάσιο ! θαυμάσιο ! ἔλεγε ὁ ἔξυπνος λωποδύτης καὶ κατὰ τὴν ὥρα ποὺ ὁ ἔμπορος ἔπαιρνε διάφορες πλαστικὲς στάσεις, βρῆκε εὐκαιρία καὶ χούφτωσε ὅσα χρήματα μπόρεσε ἀπὸ τὸ συρτάρι τοῦ ταμείου. Ἀμέσως κατόπιν τὸ ἔβαλε στὰ πόδια !

Ὁ ἔμπορος θέλησε νὰ τρέξη πίσω ἀπὸ τὸν κλέφτη, ἀλλὰ τὸ παράδοξο φόρεμά του τὸν ἐμπόδιζε νὰ περιπατήση καὶ τὸν ἐδυσκόλευε πολὺ στὶς κινήσεις του.

Τότε, μὴ μπορῶντας νὰ κάνη τίποτε ἄλλο, σταθῆκε μπρὸς στὴν πόρτα τοῦ καταστήματός του καὶ ἔβαλε τὶς φωνές.

Ὁ κόσμος ποὺ ἔτρεξε ἐν τῷ μεταξύ, βλέποντάς τον σ' αὐτὰ τὰ χάλια, τὸν πέρασε γιὰ τρελλὸν καὶ τὸν ὡδήγησε στὸ τμῆμα, ὅπου ὁ δυστυχὴς καταστηματάρχης ἐξήγησε τί τοῦ εἶχε συμβεῖ καὶ ἀφέθηκε ἐλεύθερος. Ὁ κλέφτης ὅμως—ἀπὸ ὅσ πᾶν κι' ἄλλοι !

ΑΝΕΚΔΟΤΑΚΙΑ

ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ = ΛΑΘΟΣ

Μιὰ φορὰ ὁ μακαρίτης Βουδούρης, ὁ ἄλλοτε ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν κ.τ.λ., εἶπε στὸν Γαβριηλίδη ὁ ὁποῖος τοῦ ἐδικαιολογεῖτο γιὰ κάποιο λάθος του :

— Ἐσὺ ἔκαμες λάθος ; Σὺ ὁλόκληρος εἶσαι... λάθος !...

Κι' ὁ Γαβριηλίδης ξεκαρδίστηκε στὰ γέλια.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

ΤΑ ΘΑΥΜΑΤΑ ΤΗΣ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ

Ὁ νέος ποὺ ἀγάπησε τὸ ἄγαλμα τῆς θεᾶς. Τὰ περίφημα πορτραῖτα τοῦ Τισιανοῦ. Ὁ πίναξ τοῦ Λεμπρὲν καὶ ὁ γαϊδαρος. Τὰ σταφύλια τοῦ Ζεύξιδος καὶ τὸ παραπέτασμα τοῦ Παρρασίου. Ὁ Μ. Ἀλέξανδρες ὡς τεχνοκρίτης. Ἡ κρίσις τοῦ Βευκεφάλου.

Ὁ Πλίνιος ἀναφέρει κάπου ὅτι κάποιος νέος ἐρωτεύθηκε τόσο σφοδρὰ τὸ ἄγαλμα τῆς Ἀφροδίτης τοῦ Προξιτέλους, ὥστε...τρελλάθηκε ἀπὸ τὸν ἔρωτά του !...

***

Ὁ μέγας ζωγράφος Τισιανὸς ἐζωγράφισε κάποτε τὰ πορτραῖτα τοῦ Πάπα Παύλου Γ' καὶ τοῦ αὐτοκράτορος Καρόλου-Κέντου. Τὰ πορτραῖτα αὐτὰ ἐξετέθησαν σὲ κάποιο μπαλκόνι. Λένε δὲ ὅτι ἦσαν τόσο φυσικά, ὥστε οἱ διαβάτες, περνῶντας τὰ χαιρετοῦσαν, παίρνοντάς τα γιὰ τὰ πρότυπά των !...

***

Ὁ Ἀννίβας Κασσάρι διηγεῖται ὅτι ἐπισκεφθεὶς κάποτε τὸν διάσημο ζωγράφο Βασσάρι στὸ ἐργαστήριό του, ἁπλωσε τὸ χέρι του γιὰ νὰ πάρη κάποιο βιβλίο τὸ ὁποῖο ὁ διάσημος ζωγράφος...εἶχε ζωγραφίσει πάνω σ' ἕνα τραπέζι καὶ τὸ ὁποῖο εἶχε πάρει γι' ἀληθινό!

***

Διηγοῦνται ὅτι κάποιος πίναξ τοῦ Λεμπρὲν ξεγέλασε κάποτε ἕνα ...γαϊδαρο !

Ὁ πίναξ αὐτὸς εἶχε στὸ φόντο του μιὰ τοῦφα γαϊδουράγκαθα. Ὅταν ὁ Λεμπρὲν τὸν τελείωσε,τὸν ἄφησε στὸν κῆπο του γιὰ νὰ στεγνώσουν ἡ λαδομπογιές. Ὕστερ' ἀπὸ λίγο ἔτυχε νὰ περάση ἀπὸ κεῖ μιὰ γρηὰ χωριάτισσα, καβάλλα στὸ γαϊδαρό της. Ὁ γαϊδαρος μόλις ἀντίκρυσε τὸν πίναακα ὥρμησε στὸν κῆπο, καὶ ἂν δὲν τὸν ἐμπόδιζαν ἐγκαίρως οἱ δύο βοηθοὶ τοῦ ζωγράφου, θὰ τὸν κατέστρεφε γιὰ νὰ φάη τὰ ζωγραφωτὰ γαϊδουράγκαθα τὰ ὁποῖα εἶχε πάρει γι' ἀληθινά.

***

Ὁ ἀρχαῖος ζωγράφος Ζεῦξις, ἐζωγράφισε κάποτε μιὰ γρηὰ τόσο φυσικά, ὥστε ὅταν ἀντίκρυζε τὸ ἔργο του τὸν ἔπιαναν γέλια. Λένε μάλιστα ὅτι...πέθανε ἀπὸ τὰ πολλὰ γέλια ποὺ ἔκανε κυττάζοντάς τον.

***

Ὁ ἴδιος αὐτὸς ζωγράφος ἐζωγράφισε κάποτε μερικὰ σταφύλια μέσα σ' ἕνα καλάθι. Τὰ σταφύλια ἦσαν τόσο φυσικά, ὥστε ὅταν ἐξέθεσε τὸν πίνακά του στὸ μπαλκόνι τοῦ μεγάρου του, μαζεύτηκαν τοῦ κόσμου τὰ πουλιά...γιὰ νὰ τσιμπήσουν τὶς ρόγες τῶν σταφυλιῶν !...

***

Ὁ ζωγράφος Παρράσιος, ὁ ὁποῖος θεωροῦσε τὸν Ζεῦξι ὡς τὸν μόνον ἀντίπαλό του στὴ ζωγραφική, τὸν προσκάλεσε κάποτε στὸ ἐργαστήριό του καὶ τοῦ ἔδειξε ἕνα παραπέτασμα πίσω ἀπὸ τὸ ὁποῖο, καθώς τοῦ εἶπε, κρύβοταν ἕνας πίνακας ζωγραφικῆς. Ὁ Ζεῦξις, ἀνύποπτος, ἐπλησίασε τὸ παραπέτασμα καὶ ἐδοκίμασε νὰ τὸ παραμερίση. Τότε ὅμως...τὴν ἔπαθε. Γιατὶ τὸ παραπέτασμα ἦταν ἀπλούστατα...ἔργον ζωγραφικῆς τοῦ Παρρασίου.

— Μ' ἐνίκησες ! ἀνέκραξε τότε μὲ θαυμασμὸ ὁ Ζεῦξις. Γιατὶ ἐγὼ μὲν δὲν ἐξηπάτησα παρὰ τὰ πουλιὰ μόνον, ἐνῶ ἐσὺ ἐξηπάτησες ἐμένα τὸν ἴδιο !

***

Ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος ἦταν πολὺ αὐστηρὸς κριτὴς τῶν ἔργων ζωγραφικῆς. Εὑρισκόμενος, κάποτε, στὴν Ἔφεσο, εἶδε ἕνα πορτραῖτο του, τὸ ὁποῖον εἶχε φιλοτεχνήσει ὁ Ἀπελλῆς καὶ ἄρχισε νὰ τὸ κατακρίνη. Τὴν ἴδια ὅμως στιγμή, ἐπλησίασε στὸν πίνακα τὸ ἄλογο τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου, τὸ ὁποῖο, μόλις ἀντίκρυσε τὸ πορτραῖτο, ἀνεγνώρισε τὴν εἰκόνα τοῦ κυρίου του κι' ἄρχισε νὰ χρεμετίζη χαρούμενα.

— Τὸ ἄλογο αὐτό, Μεγαλειότατε, εἶπε τότε χαμογελῶντας ὁ Ἀπελλῆς, φαίνεται ὅτι ἔχει .. περισσοτέρας γνώσεις ζωγραφικῆς ἀπὸ Σᾶς !...

Οἱ σύγχρονοι ἱστορικοὶ ἀμφισβητοῦν τὴν ἀκρίβεια τοῦ ἀνεκδότου αὐτοῦ. Τὸ γεγονός, ὁπωσδήποτε, εἶνε ὅτι ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος, ὁ ὁποῖος συνεδέετο πολὺ στενὰ μὲ τὸν Ἀπελλῆ, κατέκρινε πολλοὺς πίνακάς του, ὁ δὲ Ἀπελλῆς μὲ τὴν ἐλευθεροστομία ποὺ τὸν ἐχαρακτήριζε δὲν ἐδίσταζε νὰ τὸν εἰρωνεύεται πικρά.

Ὁ μέγας ζωγράφος Τισιανὸς

κόπο, τὸ νερὸ χύθηκε μὲ ὁρμὴ στὴν κοιλάδα καὶ λίγο-λίγο ἡ ἐπιφάνεια τῆς τεχνητῆς λίμνης τοῦ ἰχθοτροφείου κατέβηκε πολύ.

Ἡ κόκκινες νυμφαῖες καὶ οἱ γαλανοὶ νερόκρινοι, ποὺ ἦσαν ἀπάνω στὰ νερά, ἔπεσαν καὶ ἀνακατεύθηκαν σὰν πολύχρωμα κουρέλια, μόλις ἔφυγε τὸ νερὸ ποὺ τὰ κρατοῦσε ψηλά.

Καὶ σὲ μιὰ στιγμὴ ποὺ ὁ Μαρέθας τοιμάζοταν νὰ τραβήξη κάποιο ἄνθος, πετάχτηκε ἀπάνω, σὰν νὰ τὸν δάγκωσε σκορπιός, βγάζοντας μιὰ φωνή, ποὺ τοὺς τρόμαξε ὅλους.

Κάτω ἐκεῖ, κίτρινη καὶ νεκρωμένη μὲ τυλιγμένα τὰ μαλλιά, μέσα στοὺς μακρυοὺς μίσχους τῶν νερολουλουδιῶν, στὴν λεπτὴ τὴν ἄμμο πλαγιασμένη, κοίτοταν ἡ Ἕλσα, σκεπασμένη ἀπὸ τὰ νερόκρινα καὶ τὶς νυμφαῖες.

Ἔτρεξαν οἱ φίλοι του, τὸν βοήθησαν καὶ ὁ Μαρέθας φορτώθηκε τὴν ἀγάπη του καὶ τὴν πῆγε στὸ σπίτι του.

Ὅταν τὴν ἀπίθωσε ἀπάνω στὰ μαλακὰ ντιβάνια, γύρισε στοὺς γειτόνους καὶ τοὺς παρακάλεσε νὰ τοῦ τρυπήσουνε τὰ μάτια, νὰ τοῦ κόψουνε τὴ γλῶσσα καὶ νὰ τοῦ περάσουν μὲ μιὰ βελόνα τὴν καρδιά, γιατὶ τόλμησε νὰ ὑποπτευθῆ τὴ γλυκειὰ καὶ τρυφερὴ του Ἕλσα, αὐτὴ ποὺ γιὰ ν' ἀποφύγη τὸν πειρασμό, ρίχτηκε στὴ λίμνη κ' ἐπνίγηκε...

***

Κι' ἀπὸ τότε ὁ Μαρέθας, ἀποτραβήχτηκε ἀπὸ τὸν κόσμο, γιὰ πάντα...

Μονάχα κάθε πρωὶ ἐμάζευε γαλάζιους κρίνους, ἀπὸ τὸν ποταμό, νυμφαῖες κατακόκκινες καὶ κίτρινες καλαμίβρως καὶ σωρὸ τὰ στοίβαζε, ἐκεῖ ποὺ ἀναπαυόταν ὅ,τι πιὸ ἀγαπημένο εἶχε στὸν κόσμο αὐτό !...

ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ ΚΑΙ ΔΗΛΗΓΙΑΝΝΗΣ

Στὸ μακαρίτη Τρικούπη ἔλεγε κάποτε κάποιος φίλος του :

— Ἂν δὲν ὑπῆρχε ὁ Δηληγιάννης στὸ Κοινοβούλιο, δὲν θὰ ὑπῆρχε καὶ ἀντιπολίτευσις ἐναντίον σας, κ. Πρόεδρε.

Καὶ ὁ Τρικούπης ἀπάντησε :

— Ναί, ἀλλὰ ἂν δὲν ὑπῆρχε ἀντιπολίτευσις δὲν θὰ ὑπῆρχε στὴ Βουλὴ καὶ Δηληγιάννης !...